

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4690/2022
29.03.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у правној ствари предлагача АА са пребивалиштем у ....., чији је пуномоћник Урош Сиљановић, адвокат из ... и ББ из ....., чији је пуномоћник Гордана Милојевић, адвокат из ....., против противника предлагача Града Пожаревца, кога заступа Градско јавно правобранилаштво Пожаревац и ГП „Стиг“ а.д. Пожаревац, чији је пуномоћник Јован Станојевић, адвокат из ....., ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизијама предлагача ББ и противника предлагача Града Пожаревца, против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 978/21 од 14.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 29.03.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, ревизије предлагача ББ и противника предлагача Града Пожаревца, изјављене против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 978/21 од 14.12.2021. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Пожаревцу Р1 258/2017 од 08.02.2018. године, ставом првим изреке, обавезани су противници предлагача да предлагачима на име експроприсане непокретности кп. бр. ... КО ..., која је сада подељена на кп бр. .../... и .../... укупне површине 14,26 ари, солидарно исплате сваком по 1/2 од укупног износа од 38.901.980,00 динара, у складу са извештајем Пореске управе, Филијале Пожаревац од 07.04.2017. године, где је вредност земљишта процењена на износ од 2.728.000,00 динара по ару, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, противници предлагача су обавезани да солидарно надокнаде трошкове ванпраничног поступка и то предлагачу АА у износу од 240.750,00 динара и предлагачу ББ у износу од 354.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Пожаревцу Гж 978/21 од 14.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба законског заступника противника предлагача Града Пожаревца, те је потврђено решење Основног суда у Пожаревцу Р1 258/17 од 08.02.2018. године, у ставу првом изреке у делу којим је обавезан противник предлагача Град Пожаревац да предлагачима исплати накнаду за експроприсане непокретности у укупном износу од 38.901.280,00 динара, сваком предлагачу по 1/2 од наведеног износа, са законском затезном каматом почев од 08.02.2018. године као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, усвојена је жалба противника предлагача ДП „Стиг“ а.д. Пожаревац, па је преиначено наведено првостепено решење у преосталом делу става другог изреке, тако што је одбијен као неоснован предлог

предлагача којим су тражили да се обавезе противник предлагача ДП „Стиг“ а.д. Пожаревац да солидарно са противником предлагача Градом Пожаревцом предлагачима исплати накнаду за експроприсану непокретност у укупном износу од 38.901.280,00 динара са законском затезном каматом од 08.02.2018. године као даном пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка, тако што је обавезан противник предлагача Град Пожаревац да предлагачима надокнади трошкове поступка и то предлагачу АА у износу од 405.750,00 динара и ББ износ од 558.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом четвртим изреке, предлагачи су обавезани да противнику предлагача другог реда „Стиг“ а.д. Пожаревац, солидарно надокнаде трошкове напарничног поступка у износу од 856.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности решења до исплате.

Против правноснажног решења, донетог у другом степену, предлагач ББ и противник предлагача Град Пожаревац, су благовремено изјавили ревизије, због битне повреде поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење у границама разлога прописаних чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 20/18) у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и утврдио да ревизије нису основане.

У поступку доношења побијаног решења није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, непокретности уписане у з.к.ул. ... КО ..., парцела број ... кућа са зградом, кућиште, двориште и виноград у улици ... од 14 а 37 м², у власништву умоболне ВВ, била је предмет национализације по Закону о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, тако што је решењем надлежног органа од 12.06.1959. године, парцела проглашена за градско грађевинско земљиште. Од тог времена власник описане непокретности уписан је у јавној евиденцији непокретности као корисник градског грађевинског земљишта. На основу решења земљишнокрњивног суда Дн 1289/64 од 30.05.1964. године, извршена је промена тако што су као власници саграђене непокретности, односно корисници земљишта уписане ГГ и ДД, са по 1/2 дела. Решењем Скуштине општине Пожаревац од 28.06.1967. године дају се на трајно коришћење, у циљу изградње пословно – стамбене зграде Предузећу за привредно пословање стамбеним зградама у друштвеној својини ..., на трајно коришћење градско грађевинско земљиште из општенародне имовине на 6 парцела у потесу ..., део катастарске парцеле бр. ... у улици ... и наведена катастарска парцела бр. ..., све у КО ... . Општина Пожаревац и Предузеће за привредно пословање стамбеним зградама у друштвеној својини закључили су дана 22.12.1967. године уговор, по коме је Општина предала уговарачу катастарску парцелу број ... од 14 а 37 м², на трајно коришћење у сврху изградње пословно-стамбене зграде. ЈП дирекција за изградњу Града Пожареваца, као правни следбеник Предузећа за пословање стамбеним зградама преузела је обавезу да регулише питање накнаде за рушење и преузела све имовинске обавезе свог правног претходника на парцели број ... . Решењем Одељења за управне послове Општине Пожаревац од 15.07.1970. године, одобрена је Грађевинском предузећу „Стиг“ изградња пословне зграде према

урбанистичким условима на деловима парцела ..., .../... и .../.... У јавним књигама је 1970. године извршен упис деобе кат. парцеле бр. ..., тако што су уписане кат. парц. бр. .../... површине 11 а 37 м² и кат. парц. бр. .../... површине 03 а 00 м². Потом, 1991. године извршен је упис деобе кат. парцеле бр. .../... на нову кат. парц. бр. .../... површине 04 а 44 м² и кат. Парц. број .../... површине 06 а 93 м², са уписом права коришћења на дотадашње кориснике. Извршним решењем Одељења за имовинско-правне послове Скупштине општине Пожаревац од 16.06.1993. године, у корист Општине Пожаревац, експроприсани су кућа, кућиште и двориште кат. парцела бр. .../..., .../... и .../... КО ..., од земљишнокњижних власника и корисника ЂЂ и ГГ, за потребе Грађевинског предузећа „Стиг“ Пожаревац, ради изградње пословног објекта. У решењу је наведено да је општи интерес утврђен општим актом Детаљним урбанистичким планом Чеде Васовића у Пожаревцу од 07.02.1991. године. На основу овог решења, решењем земљишнокњижног суда Дн 846/93 од 24.07.1993. године ГП „Стиг“ Пожаревац уписан је као земљишнокњижни власник експроприсаних објеката. Предлог за одређивање накнаде за експроприсане непокретности поднет је 09.12.1993. године. Предлагачи су, по правном основу наслеђивања, правни следбеници уписаних земљишнокњижних власника експроприсаних зграда, односно сукорисника земљишта на ком су експроприсане непокретности биле саграђене пре рушења. Према извештају Пореске управе, филијале Пожаревац, вредност експроприсаног земљишта износи 38.901.280,00 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, у одсуству доказа да је накнада за национализоване, односно експроприсане непокретности исплаћена, првостепени суд је позивом на чл. 134. Закона о ванпарничном поступку солидарно обавезао противнике предлагача да предлагачима, спрам обима наследних права исплате тржишну накнаду за експроприсане непокретности.

Другостепени суд прихвата становиште првостепеног суда у односу на обавезу противника предлагача Града Пожареваца, исказујући становиште да је одлука правилна и законита на основу одредби члана 72. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 53/95 са изменама) и чланова 1.–3. Закона о експропријацији („Службени гласник СРС“ бр. 40/84 и 53/87) важећег у време доношења решења о експропријацији. Поступак одређивања накнаде није правноснажно окончан до дана ступања на снагу важећег Закона о експропријацији, те је Град Пожаревац, као правни следбеник корисника експропријације Општине Пожаревац дужан да по одредбама чланова 41., 42. и 43.а Закона о експропријацији исплати тржишну накнаду за земљиште, утврђену на основу извештаја органа надлежног за утврђивање пореза на промет апсолутних права на непокретностима. Међутим, становишта је да ГП „Стиг“ а.д. Пожаревац није пасивно легитимисан у предметном поступку, пошто је непокретност по решењу органа управе експроприсана у корист Општине Пожаревац, као корисника експропријације.

По оцени Врховног касационог суда становиште другостепеног суда је правилно.

Предмет национализације је у конкретном случају по Закону о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта било само изграђено грађевинско земљиште под објектима, тако да су правни претходници предлагача остали власници саграђених објеката, са правом коришћења национализованих парцела све до доношења решења о

експропријацији дана 16.06.1993. године. Решењем о експропријацији јасно је назначено да су предмет експропријације кућа, кућиште и двориште на катастарским парцелама .../..., .../... и .../... . Стога, указивање противника предлагача Града Пожареваца у ревизији да је Општина Пожаревац располагала овим непокретностима 30 година пре доношења решења, тако што су њени управни органи одобрили рушење објеката у приватној својини, а потом одобрили градњу друштвеном предузећу „Стиг“, не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке. Управо супротно, чињеница да је донето решење о експропријацији потврђује изостанак регулисања имовинскоправних питања пре почетка изградње пословног објекта 1967. године. По садржини решења о експропријацији, општи интерес за експропријацију је утврђен тек на основу донетог Детаљног урбанистичког плана Чедо Васовића у Пожаревацу од 07.02.1991. године, па се не могу прихватити наводи ревизије да експропријација није законита пошто претходно није утврђен општи интерес.

Другостепени суд правилно налази и да је обвезник плаћања накнаде корисник експропријације који је одређен решењем о експропријацији, што је у конкретном случају Град Пожаревац, као правни следбеник Општине Пожаревац. То што је у систему друштвене својине орган управе поверио изградњу друштвеном предузећу „Стиг“, те да је у решењу о експропријацији констатовано да се некретнина експроприше за потребе грађења тог правног лица, супротно наводима ревизије предлагача ББ, не може водити конституисању солидарне обавезе овог правног лица, према меродавним материјалноправним одредбама.

Правилно је одлучено и о трошковима поступка на основу одредби чланова 28. и 139. Закона о ванпарничном поступку.

Из изнетих разлога, на основу чланова 414. став 1. ЗПП и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић